

Luottamushenkilön
OPAS
2020 – 2021

TALOTEKNIikka-ALA

Hyvä luottamushenkilö, rakentajien etujen valvoja

Työkaverisi yrityksessä/työmaalla ovat osoittaneet suurta luottamusta valitsemalla sinut tärkeään tehtävään. Rakennusliitto on laatinut tämän oppaan sinulle, joka toimit luottamusmiehenä, työsuojeluvaltuutettuna tai yhteysmiehenä.

Tehtäväsi kautta edustat alasi ammattilaisten liittoa. Kannustamme ja ohjaamme sopimaan yrityksissä ja työmailla ilmenevät erimielisyydet paikallisesti, heti niiden ilmetessä. Älä kuitenkaan epäröi pyytää apua liitosta, jos tilanne sitä vaatii. Olemme Rakennusliitossa sinun tukenasi kaikin mahdollisin tavoin.

Tutustuthan perehdytysoppaaseen kaikessa rauhassa ja askel kerrallaan. Oppaasta löydät neuvoja arjen luottamushenkilötoimintaan. Kannustamme sinua osallistumaan liiton koulutuksiin. Niissä voit kasvattaa omia tietoja ja taitoja sekä verkostoitua mukavien rakennusliittolaisten luottamushenkilöiden kanssa. Samoin suositlemme verkostoitumaan alueellisesti liiton toimitsijoiden kanssa. Luottamushenkilöillä on myös Facebookissa ryhmiä, joiden kautta saat vertaistukea kokeneemmilta.

Onnittelemme sinua valinnasta ja kiitämme, että olet ottanut tärkeän tehtävän hoidettavaksi.

Rakennusliitto ry / oppaan toimitus

Talotekniikka-alan
työehtosopimuksen
voimassaolokausi on
1.5.2020 – 28.2.2022

“ Varmistathan, että luottamus-
henkilövalintasi on ilmoitettu
asianmukaisesti Rakennusliittoon.
Näin toimien varmistat, että
saat tulevaisuudessa kaikki
luottamushenkilöille osoitetut
sähköiset viestit. ”

Sisällysluettelo

Alkusanat	2
Talotekniikka-alan luottamushenkilön tärkeimmät tehtävät	4
Ajankäyttö	5
Ansiomenetyksen korvaus	5
Palkka	5
Pääluottamusmiehen huomioiminen töitä jaettaessa	5
Erilliskorvaukset	6
Toimitila ja tarvikkeet	6
Työmaakäynnit	6
Oikeus koulutukseen	6
Työsuhdeturva	6
Oikeus tietojen saantiin	7
Yritystä koskevat tiedot	7
Neuvottelujärjestys	7
Yrityksen ja henkilöstöryhmien välinen yhteistoiminta	8
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	9
Riitatilanteet	10
Altistumiset ja vaarat	11
Tapaturmat, ilmoitusvelvollisuudet ja korvausasiat	12
Jaksamisen tueksi	14
Koulutusta ja hyvinvointijaksoja	14
Jäsenmaksut ja niiden perintä	15
Vinkkejä jäsenhankintaan	16
Voimaannu ja verkostoidu liiton kursseilla	17
Erityisedut luottamushenkilöille	18
Yhteystietoja	19
Luottamushenkilön tukiverkosto ja yhteystiedot	20
Luottamusmiehet tukena ja turvana	20
Työntekijäedustajat talotekniikka-alalla	21
Rakennusliiton palvelupisteet	22
Muistiinpanoja	23

Luottamushenkilön **OPAS** 2020 – 2021

TALOTEKNIikka-ALAN LUOTTAMUSHENKILÖN TÄRKEIMMÄT TEHTÄVÄT

Yrityksen tai yrityksen toimipaikan pääluottamusmiehenä

- huolehdi, että yrityksen tai toimipaikan työntekijät ovat järjestäytyneet Rakennusliittoon
- toimit työntekijöiden edustajana työsuhteisiin liittyvissä asioissa sekä tiedonvälittäjänä yrityksen ja työntekijöiden välillä
- toimit yhdyshenkilönä toimipaikkojen ja yksiköiden luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen välillä
- valvot työehtosopimuksen ja työlaissäädännön noudattamista
- edustat työntekijöitä työehtosopimukseen perustuvassa paikallisessa sopimisessa
- olet Rakennusliiton edustaja suhteessa työnantajaan neuvottelujärjestelmän mukaisesti ja pidät yhteyttä liiton ammattiosastoihin ja aluetoimistoon
- edustat työntekijöitä yhteistoimintalain mukaisessa neuvottelukunnassa ja yhteistoimintaneuvotteluissa
- valvot ulkopuolisen työvoiman käyttöä (vuokratyövoima) UTS:n mukaisesti, niin että lomautettujen ja tuotannollisten ja taloudellisten syiden perusteella irtisanottujen työntekijöiden oikeudet on turvattu ja vuokratyövoimaa ei käytetä heidän tilallaan (UTS = ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskeva sopimus, tes:n liitesopimus).

Yksikön luottamusmiehenä

- huolehdi, että yrityksen yksikön työntekijät ovat järjestäytyneet Rakennusliittoon
- suoritat pääluottamusmiehelle tarkoitettuja em. tehtäviä paikallisesti sovitulla toimialueella
- edustat työntekijöitä yhteistoimintalain mukaisessa neuvottelukunnassa (jos sinut on valittu neuvottelukuntaan)
- valvot ulkopuolisen työvoiman käyttöä (vuokratyövoima) UTS:n mukaisesti, niin että lomautettujen ja tuotannollisten ja taloudellisten syiden perusteella irtisanottujen työnteki-

jöiden oikeudet on turvattu ja vuokratyövoimaa ei käytetä heidän tilallaan (UTS = ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskeva sopimus, tes:n liitesopimus).

Yrityksen tai yrityksen toimipaikan työsuojeluvaltuutettuna

- edustat työntekijöitä työsuojelua koskevissa asioissa koko yrityksen tai yrityksen toimipaikan osalta ja toimit tiedonvälittäjänä työsuojeluasioissa
- tutustut alkavien työkohteiden työsuojelua koskeviin suunnitelmiin
- seuraat ja valvot yrityksen työterveyshuoltoa
- olet yhteyshenkilö yrityksen toimipaikkojen työsuojeluvaltuutettujen välillä
- edustat työntekijöitä yrityksen tai yrityksen toimipaikan työsuojelutoimikunnassa.

Pääluottamusmiesten yhteysmiehenä

- edustat yrityksen työntekijöitä työsuhteisiin ja henkilöstöpolitiikkaan kuuluvissa asioissa ja olet tiedonvälittäjänä edustamiesi työntekijöiden ja työnantajan välillä
- huolehdi, että edustamasi työntekijät ovat järjestäytyneet Rakennusliittoon
- valvot työehtosopimuksen ja työlaissäädännön noudattamista
- edustat työntekijöitä työehtosopimukseen perustuvassa paikallisessa sopimisessa
- olet Rakennusliiton edustaja suhteessa työnantajaan neuvottelujärjestelmän mukaisesti
- valvot ulkopuolisen työvoiman käyttöä (vuokratyövoima) UTS:n mukaisesti, niin että lomautettujen ja tuotannollisten ja taloudellisten syiden perusteella irtisanottujen työntekijöiden oikeudet on turvattu ja vuokratyövoimaa ei käytetä heidän tilallaan (UTS = ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskeva sopimus, tes:n liitesopimus).

AJANKÄYTTÖ

Pääluottamusmiehenä ja yksikön luottamusmiehenä sekä työsuojeluvaltuutettuna

- matkustusaikaa työnantajan kanssa sovittuihin kohteisiin ei lueta perusajankäyttöön
- keskilukumäärä tarkistetaan kalenterivuoden alussa. Mikäli henkilöstön lukumäärä muuttuu merkittävästi vuoden aikana, voidaan tarkistus tehdä esimerkiksi neljännesvuosittain.

Yrityksen työntekijäin lukumäärän ollessa:

Työntekijöitä	tunti/vuosi	Työntekijöitä	tunti/vuosi
5 – 9	52	80 – 139	340
10 – 14	80	140 – 199	430
15 – 19	110	200 – 279	520
20 – 29	150	280 – 339	630
30 – 39	200	340 –	sovitaan erikseen
40 – 79	260		

Pääluottamusmiesten yhteysmiehenä tai yksikön luottamusmiehenä

- sovitaan erikseen työnantajan kanssa

ANSIONMENETYKSEN KORVAUS

- työnantaja korvaa sen ansion, jonka henkilöstön edustaja menettää työaikana joko paikallisessa neuvottelussa tai työnantajan kanssa muuten sovitussa tehtävissä
- jos henkilöstön edustaja suorittaa työnantajan kanssa sovitun tehtäviä työaikansa ulkopuolella, maksetaan näin menetetyistä ajasta ylityökorvaus
- työnantaja korvaa sovittujen tehtävien hoitamisesta aiheutuvien matkojen osalta työehtosopimuksen mukaisesti ruoka- ja päivärahat, matkakustannukset sekä mahdollisen matka-aikakorvauksen
- ansionmenetyksen korvaus lasketaan keskituntiansion mukaan.

PALKKA

- pääluottamusmiestä tai työsuojeluvaltuutettua ei saa siirtää alemmpipalkkaiseen työhön kuin missä hän oli tehtävään valituksi tullessaan
- häntä ei saa siirtää alemmpipalkkaiseen työhön kuin missä hän oli ao. tehtävään valituksi tullessaan
- häntä ei saa siirtää vähempiarvoiseen työhön, jos työnantaja voi tarjota hänelle muuta hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä
- jos pääluottamusmieheksi tai työsuojeluvaltuutetuksi valitun henkilön varsinainen työ vaikeuttaa luottamustehtävien hoitamista, on hänelle, ottaen huomioon työpaikan olosuhteet ja hänen ammattitaitonsa, järjestettävä muuta työtä. Tällainen järjestely ei saa aiheuttaa hänen ansionsa alentumista
- pääluottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun ansiokehityksen tulee vastata yritys- tai toimistokohtaista ansiokehitystä
- mikäli pääluottamusmiehen työsuhde on edellyttänyt työskentelyä sekä aika- että urakkatyössä, jatkuu hänen työsuhteensa tässä suhteessa ennallaan eikä em. syistä johtuvia ansionvaihteluja katsota palkkauksessa tapahtuviksi huuonnonnuksiksi
- pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun ansiokehitystä verrataan työhönottopaikan palkkatilaston saman palkkar ryhmän säännöllisen työajan keskituntiansion kehitykseen puolivuositain. Mikäli jälkeenjääneisyyttä havaitaan, on ryhdyttävä paikallisesti palkantarkistus- ja oikaisutoimenpiteisiin.

PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN HUOMIOIMINEN TÖITÄ JAETTAESSA

- töiden jaossa on noudatettava normaalia jakojärjestystä. Normaali jakojärjestys tarkoittaa sitä, että töiden jaossa otetaan huomioon asentajille asetettavat pätevyysvaatimukset alkavissa töissä ja että työt jaetaan siinä järjestyksessä kuin käynnissä olevat työt päättyvät ja niistä vapautuvat asentajat seuraavia töitä varten. Työt on pätevyysvaatimusten tultua huomioon otetuksi jaettava asentajille siinä järjestyksessä kuin he vapautuvat vanhoista töistä.
- lisäksi jakojärjestykseen vaikuttavat sairauslomat, vuosilomat ja erilaiset kurssit, joille luottamusmies osallistuu
- mikäli luottamusmies ohitetaan töiden jaossa, tulee työnantajan esittää asiasta kirjalliset perustelut
- normaalin jakojärjestyksen ohittamistapauksessa ansionmenetyksen korvaus maksetaan KTA:n mukaan.

ERILLISKORVAUKSET

- pääluottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle, joka on Rakennusliiton jäsen, maksetaan erilliskorvausta edustettavien työntekijöiden lukumäärän mukaisesti kahden viikon tilijaksoittain:

1.9.2020

10-50 työntekijää	33,81 euroa / 2 vko
51-100 työntekijää	42,27 euroa / 2 vko
yli 100 työntekijää	63,37 euroa / 2 vko

- korvausta ei makseta, jos pääluottamusmies on ollut poissa työstä koko tarkastelujakson

- korvaus maksetaan kuitenkin jos työstäpoissaolo johtuu osallistumisesta koulutussopimuksen mukaiseen tai työnantajan järjestämään koulutukseen
- varaluottamusmiehelle maksetaan korvaus, kun hän on ryhtynyt hoitamaan pääluottamusmiestehtävää vähintään 2 viikon ajan
- korvaus on työssäolon ajalta maksettua palkkaa, mutta sitä ei lasketa vuosilomakeskituntiansiota kerryttävään palkkasummaan.

TOIMITILA JA TARVIKKEET

- työnantaja järjestää pääluottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle tarkoituksenmukaisen paikan tehtävien edellyttämien tarvikkeiden säilyttämiseen
- työpaikan koon edellyttäessä erillistä toimitilaa työnantaja järjestää tarkoituksenmukaisen tilan, jossa voidaan käydä tehtävien hoitamista varten välttämättömät keskustelut
- tehtävien hoitamista varten pääluottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus käyttää yrityksen tavanomaisia toimisto- yms. välineitä.

TYÖMAAKÄYNNIT

- yrityksen tai yrityksen toimipaikan pääluottamusmiehenä ja työsuojeluvaltuutettuna sinulla on oikeus käydä toimialueesi työmailla tarpeen mukaan. Työmaakäynneistä ja niihin liittyvistä pelisäännöistä sovitaan yrityksessä.
- työnantaja korvaa tehtävien hoidosta aiheutuvista matkoista sovittua matkustustapaa käyttäen syntyneet matkakustannusten korvaukset, työehtosopimuksen mukaiset ruoka- ja päivärahat sekä mahdollisen matka-aikakorvauksen. Palkka maksetaan henkilökohtaisen keskituntiansion mukaan.

OIKEUS KOULUTUKSEEN

- työntekijäedustajana sinulla on koulutussopimuksen mukainen oikeus osallistua tehtäviesi hoitoon liittyvään koulutukseen
- Rakennusliitto järjestää koulutusta
- koulutusaiheet ja -ajankohdat ilmoitetaan koulutusesitteessä, Rakentaja-lehdessä sekä liiton kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa
- koulutukseen meno sovitaan etukäteen työnantajan kanssa viimeistään 3 tai 6 viikkoa ennen kurssin alkua kurssin pituudesta riippuen. Tarkista koulutussopimuksen määräykset
- työnantaja maksaa koulutuksen ajalta ansiomenetyksen tes:n koulutussopimuksen mukaisesti.

TYÖSUHDETURVA

- pääluottamusmiestä tai työsuojeluvaltuutettua ei saa lomauttaa tai irtisanoa ellei tuotantoyksikön toimintaa keskeytetä kokonaan
- pääluottamusmiestä tai työsuojeluvaltuutetusta johtuvasta syystä ei häntä saa irtisanoa ilman niiden työntekijöiden enemmistön suostumusta, joita hän edustaa
- pääluottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun työsopimusta ei saa purkaa vastoin työsopimuslain 8 luvun 1 § 1 momentin (purkuperuste) säännöksiä
- työsopimuksen purkaminen sillä perusteella, että hän on rikkonut järjestysmääräyksiä, ei ole mahdollista, ellei hän ole samalla toistuvasti ja olennaisesti sekä varoituksesta huo-

limatta jättänyt noudattamatta työ sopimuslain 8 luvun 1 § 1 momentin velvoitteita (työsopimuksesta tai laista johtuvien, työsuhteeseen olennaisesti vaikuttavien velvoitteiden vakava rikkominen tai laiminlyönti).

Varamiehen työsuhteturva

- mikäli taloudellinen tai tuotannollinen irtisanominen tai lomautus kohdistuu luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun sijaisena ilmoituksen mukaan toimineeseen varamie-

heen, työnantajalla on tarvittaessa velvollisuus selvittää, ettei toimenpide johdu henkilöstön edustajan tehtävien hoitamisesta.

- työntarjoamisvelvollisuus yritys tai toimipaikkakohtaista varaluottamusmiestä ja varatyösuojeluvaltuutettua lomautettaessa tai irtisanottaessa määräytyy irtisanomisesta ja lomauttamisesta sovittujen määräysten mukaan kuitenkin niin, että tarkastellaan, onko heille mahdollisuutta tarjota työtä. Tarkastelusta annetaan kirjallinen selvitys.

OIKEUS TIETOJEN SAANTIIN

- pääluottamusmiehellä on oikeus saada EK:n neljännesvuositilastoa vastaavat tiedot toimialueensa työntekijöiden ansiotasosta ja rakenteesta välittömästi palkkatilaston valmistuttua
- jos työpaikalla ei ole edellä edellytetyn sisältöistä palkkatilastoa, on pääluottamusmiehelle annettavista palkkatiedoista sovittava erikseen
- pääluottamusmiehelle, luottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle tulee antaa tiedot toimialueellaan käytetystä työvoimasta aliurakoinnin ja vuokratyövoiman osalta kirjallisesti. Tietojen tulee olla käytettävissä töiden alkaessa.
- pääluottamusmiehelle annetaan palkkausjärjestelmästä tiedot yritys- tai toimipaikkakohtaisesti työntekijöiden

palkkaryhmiin jakautumisesta, perustuntipalkan ja henkilökohtaisen palkanosan (PTP+HPO) suuruuden palkkaryhmäkohtaisesta jakautumisesta keskimäärin ja mahdollisen pistepohjaisen järjestelmän muodostumisesta

- pääluottamusmiehelle tulee pyydettyä selvittää vuokratyövoiman työskentelyyn liittyvät kysymykset.
- pääluottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus perehtyä hätä- ja ylityöstä työaikain mukaisesti laadittuun luetteloon
- työnantaja hankkii työsuojeluvaltuutetulle käyttöön tehtävien hoitamista varten tarpeelliset lait, asetukset ja muut työsuojelumääräykset.

YRITYSTÄ KOSKEVAT TIEDOT

- henkilöstön edustajille annetaan selvitys tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen yrityksen taloudellisesta tilasta
- kaksi kertaa tilivuoden aikana annetaan sellainen yhtenäinen selvitys yrityksen taloudellisesta tilasta, josta käyvät ilmi yrityksen tuotannon, työllisyyden, kannattavuuden ja kustannusrakenteen kehitysnäkymät
- viipymättä olennaiset muutokset edellä mainituissa tiedoissa

- yrityksissä, joissa henkilöstömäärä on säännöllisesti vähintään 20, annetaan YT-lain tarkoittamat yrityksen tilinpäätöstiedot pyydettyä kirjallisesti
- mikäli edellä mainituista tiedoista jotkut ovat salassapitovelvollisuuden piirissä, tulee työnantajan ilmoittaa mitkä tiedot salassapitovelvollisuus käsittää ja mikä on tietojen salassapitoaika.

NEUVOTTELUJÄRJESTYS

- pääluottamusmiehenä pyrit ratkaisemaan erimielisyydet työpaikkatasolla
- ellei yksimielisyyteen päästä, voidaan asia alistaa jomman kumman osapuolen toimesta Rakennusliiton ja työnantaja-liitto LVI – Tekniset Urakoitsijat ry:n välillä ratkaistavaksi
- erimielisyyden aiheuttaneesta asiasta on kummankin osapuolen laadittava muistiot, joissa osapuolien tulee esittää

kantansa asiasta ja käsityksensä erimielisyyden syistä

- edellä mainitut muistiot lähetetään viivytyksettä liitoille ja paikallisille osapuolille on annettava muistioista omat koppeleensa
- jos liitot eivät pääse sovintoon neuvotteluissaan, asia voidaan jomman kumman liiton toimesta siirtää väliliesmennetyssä tai työtuomioistuimessa ratkaistavaksi.

YRITYKSEN JA HENKILÖSTÖRYHMIEN VÄLINEN YHTEISTOIMINTA

Yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (YT-laki) mukaan yrityksissä tulee neuvotella yrityksen tai sen henkilöstön kannalta olennaisista ja tärkeistä asioista ennen niiden toteuttamista (esim. henkilöstösuunnitelmasta ja koulutustavoitteista, yritystoiminnan muutoksista aiheutuvista henkilöstövaikutuksista ja työvoiman vähentämisestä).

Yhteistoimintalain mukainen neuvottelukunta (YT-neuvottelukunta)

- henkilöstöryhmän vaatimuksesta perustettava yritykseen, jossa henkilöstön määrä on säännöllisesti yli 20 työntekijää
- neuvottelukuntaa perustettaessa sovitaan, mitkä yhteistoimintalain mukaiset asiat käsitellään neuvottelukunnassa
- neuvottelukunnassa on vähintään 6 ja enintään 12 jäsentä yrityksen koon mukaan, työnantajan edustajia voi olla enintään puolet henkilöstöryhmien edustajien kokonaismäärästä
- neuvottelukunnan toimialueen työntekijöiden pääluottamusmiehet, luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut valitsevat keskuudestaan edustajat ja varaedustajat, teknisten toimi-

henkilöiden edustajana toimii yhdysmies ja teollisuustoimihenkilöiden edustajana heidän luottamusmies.

Työpaikan työsuojelutoimikunta

- perustamisesta sovitaan paikallisesti tarkoituksenmukaisella tavalla
- ellei muuta ole sovittu, työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu, ensimmäinen varavaltuutettu ja toimihenkilöiden työsuojeluvaltuutettu muodostavat työpaikan työsuojelutoimikunnan.

Yhteistoimintaelimien toimikausi ja valinta

- YT-neuvottelukunta ja työsuojelun keskustoimikunta valitaan kahdeksi kalenterivuodeksi
- työntekijäedustajien vaali suoritetaan marras-joulukuussa
- henkilöstöryhmien edustajat voivat toimia toimikauden loppuun, vaikka menettäisivät varsinaisen luottamustehtävänsä, jos henkilöstöryhmä niin päättää.

Hyvät neuvottelutaidot (muistilista)

- valmistaudu
- kerää faktat
- esitä asiasi selkeästi ja ytimekkäästi
- kuuntele
- kysy
- säilytä maltti
- tee muistiinpanoja
- kehitä neuvottelutaitojasi liiton kursseilla

TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

Rakennusliitto ei hyväksy minkäänlaista syrjintää. Yhteisellä työmaalla kaikki ovat yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia. Liitto ei salli yksittäisen henkilön tai minkään ryhmän asettamista silmätikoksi ja kiusaamisen kohteeksi. Kaikki rakennusalan työpaikoilla työskentelevät ovat ihmisinä samanarvoisia ja kunnioitettavia. Kannustetaan rakentajia reiluuteen ja puututaan epäkohtiin.

Tasa-arvo

Yhteiskunnalliset tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet koskevat yhtäläisesti kaikkia sukupuolesta riippumatta, jolloin jokaisella yksilöllä on mahdollisuus toteuttaa itseään ilman, että hänelle asetetaan esteitä sukupuolensa perusteella.

Tasa-arvon perusteet on kirjattu tasa-arvolakiin, joka kieltää syrjimästä ketään sukupuolen perusteella. Tasa-arvolain tarkoituksena on estää sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä.

Laki kieltää sukupuoleen perustuvan syrjinnän lähes kaikilla elämäntilanteilla ja kaikessa yhteiskunnallisessa toiminnassa.

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuus on perusoikeus. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa kaikilla ihmisillä tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautua, tehdä töitä ja saada erilaisia palveluja. Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän:

- sukupuolestaan
- iästään
- alkuperästään
- kansalaisuudestaan
- kielestään
- uskonnostaan ja vakaumuksestaan
- mielipiteestään
- poliittisesta toiminnastaan
- ammattiyhdistystoiminnastaan
- perhesuhteistaan
- vammastaan
- terveydentilastaan
- seksuaalisesta suuntautumisestaan tai
- muusta henkilöön liittyvästä syystä

Suomen lain mukaan ketään ei saa syrjiä näihin syihin liittyvillä perusteilla.

RIITATILANTEET

Paras tapa välttää riitatilanteet on sopia kaikki ennakkoon sovittavissa olevat asiat kirjallisesti työnantajan kanssa.

Jäsenet kääntyvät useimmiten puoleesi joko työehtoihin tai työsuojeluasioihin liittyvissä riita-asioissa, jos epäselvyyttä ei ole saatu kuntoon työnjohtajan kanssa. Sinun tulee saada tilanteesta totuudenmukaista ja selkeää tietoa.

Myös omia muistiinpanoja kannattaa tehdä. Asiaa saatetaan käsitellä myöhemmin oikeudessa ja neuvotteluissa olleita kuullaan asiassa todistajina. Muistiinpanojen lisäksi on pyrittävä tekemään asiasta yhteinen tai yksipuolinen muistio. Yhteisessä muistiossa molemmat osapuolet ilmaisevat oman kantansa.

Rakennusliitto kannustaa sopimaan riidat paikallisesti mahdollisimman pian. Jos juttu on kuitenkin "jumiutunut" eikä tunnu selviävän, on otettava yhteys lähimpään liiton palvelupisteeseen. Työpaikalla, luottamusmiehen ja/tai liiton toimitsijan avulla saavutettu ratkaisu on useimmiten parempi vaihtoehto kuin vuosia kestävä oikeudenkäynti.

Mikäli riitaa ei saada paikallisesti sovittua, liiton toimitsija pyytää jäsenelle oikeusapua. Oikeusavun tarve ja tarkoituksenmukaisuus arvioidaan tapauskohtaisesti liiton edunvalvontaosaston kokouksessa.

Kun jutussa on esitetty oikeusapupyyntö, asia voidaan paikallisesti sopia vain silloin, kun siitä on ilmoitettu liiton lakimiehelle.

Jutun sopiminen ilman liiton lupaa ennen oikeudenkäyntiä tai sen kestäessä on kielletty. Näin vältetään sekaannukset ja oikeudenmenetykset.

Erityisen tärkeää tämä on silloin, kun juttu on jo ehditty panna oikeudessa vireille ja työnantaja haasteen saatuaan tarjoaa suoraan työntekijälle sovintoa. Juttua ei saa missään tapauksessa mennä sopimaan liiton selän takana. Vaikka työntekijä saisi työnantajalta koko maksamatta olevan määrän, asiasta on aiheutunut liitolle kuluja, joiden korvaaminen on sovintoa tehtäessä varmistettava. Tämän vuoksi on liiton edustajien oltava tietoisia sovinnon teosta.

Yritys-/työpaikkatason muistioon kirjattavia asioita

- yrityksen/työpaikan nimi
- aika ja paikka
- osallistujat
- neuvottelun aihe
- tapahtumat
- työntekijäpuolen kanta + mahdolliset liitteet
- työnantajapuolen kanta + mahdolliset liitteet
- sovitut asiat
- riitaiseksi jääneet asiat
- asiaan palataan uudelleen (pvm)
- asia siirretään liittojen välisiin neuvotteluihin (pvm)
- muu syy asian siirtämiselle

Muistiosta kappaleet molemmille sopijapuolille allekirjoituksin + nimenselvennys, asema yrityksessä.

ALTISTUMISET JA VAARAT

Luottamushenkilöiden rooli kvartsiipölyn torjunnassa

Rakennusliiton luottamushenkilönä olet merkittävässä asemassa kvartsiipölyn torjunnassa ja vähentämisessä rakentamisen toimialojen työpaikoilla ja työmailla. Otathan asian luottamus- tehtäväsi mukaisesti esille ja keskustelkaa, miten kvartsiipölyn torjuminen toteutetaan edustamiesi työntekijöiden, työpaikkojen ja työmaiden osalta.

Kvartsiipölyn torjumiseksi vaaditaan kaikkien eri henkilöstöryhmien välistä aitoa yhteistyötä. Saat tukea Rakennusliitolta, jos tarvitset lisätietoa kvartsiipölyn torjunnan jalkauttamiseen ja epäkohtien poistamiseen työmailla ja työpaikoilla.

Lisätietoja antaa tarvittaessa työympäristöasiantuntija Tapio Jääskeläinen, puh. 050 527 0449, tapio.jaaskelainen@rakennusliitto.fi

Kvartsiipölyn torjunta on syövän torjuntaa

Vuoden 2020 alussa astui voimaan uusi asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta rakennusalalla. Asetus määrittelee sitovat raja-arvot 22 uudelle syöpävaaralliselle tekijälle.

Rakentajien terveyden kannalta tärkeimmät aineet ovat

- kvartsi (eli kiteinen piioksidi),
- dieselpakokaasu
- hitsaushuurut (ruostumattoman teräksen hitsaus).

Työmailla tulee erityisesti huomioida pölyvien töiden vaarojen tunnistaminen ja pölyntorjunnan suunnitteleminen kaikkiin työvaiheisiin.

- pölytyö pitää tehdä osastoissa ja kaikki käsityökoneet on viimeistään nyt varustettava kohdepoistolla.
- työnantajien on panostettava sosiaaliturvan laatuun, määrään ja siisteyteen.
- jokaisella työntekijällä tulisi olla erikseen pukukaapit työvaatteille ja siviilivaatteille.
- työnantajien pitäisi huolehtia myös työvaatteiden pesusta, jotta rakentajien perheet eivät altistuisi syöpävaarallisille aineille.
- työnantajien on ilmoitettava kaikki syöpävaarallisille aineille ja työvaiheille altistuvat työntekijät ASA-rekisteriin.

Syöpävaaralliset aineet ja ASA-rekisteri

Syöpävaarallisille aineille ja työvaiheille altistuneet on ilmoitettava ASA-rekisteriin!

Syöpävaarallisia aineita ja prosesseja on paljon. Rakennustyössä tyypillisiä altistuksen aiheuttajia ovat mm.

- asbesti
- kvartsiipöly
- ruostumattoman teräksen hitsaus
- kovapuun pöly
- PAH-yhdisteet.

Altistuneet tulee ilmoittaa Työterveyslaitoksen ASA-rekisteriin, jos työntekijä altistuu syöpävaaralliselle aineelle esimerkiksi 20 päivän aikana 2-4 tuntia päivässä vuoden kuluessa. Ilmoittaminen on työnantajan lakisääteinen velvollisuus ja ilmoitus on tehtävä edellisestä vuodesta maaliskuun loppuun mennessä.

Syöpävaarallisten aineiden torjunnasta lisätietoa Rakennusliiton verkkosivuilla.

Tietoa ASA-rekisteristä ja ilmoittamisesta

Työterveyslaitos: www.ttl.fi/rekisterit/asa-rekisteri/
Työsuojelu.fi -sivusto: <https://www.tyosuojelu.fi/tyoolot/kemialliset-tekijat/cmr-aineet/asa-rekisteri>

Kannusta edustamiasi työntekijöitä tarkistamaan omat tietonsa ASA-rekisteristä.

Omia tietoja koskevan pyynnön voi tehdä Työterveyslaitoksen lomakkeella tai vapaamuotoisesti kirjallisena ja se toimitetaan pääsääntöisesti Työterveyslaitoksen tietosuojavastaavalle tsv@ttl.fi ja lisätietoa puh. 030 474 2429.

Rekisterin tietoja käytetään sekä ammattitautitapauksissa että tilastoinnissa. Tietojen täytyy olla ajan tasalla. Näin voidaan esimerkiksi seurata sitä, miten yritykset noudattavat turvallisuusmääräyksiä ja kohdentaa tarkastuksia näihin yrityksiin.

TAPATURMAT, ILMOITUSVELVOLLISUUDET JA KORVAUSASIAT

Työnantajan lakisääteinen velvollisuus on ilmoittaa vakavat työtapaturmat ja myös läheltä piti -tilanteet työsuojeluviranomaiselle. Luottamushenkilönä tehtäväsi on seurata ja pitää huolta siitä, että työnantaja tekee sen.

Ilmoita aina vakava työtapaturma tai vaarallinen läheltä piti -tilanne Rakennusliiton toimitsijalle.

Toimitsijat ovat tukenasi myös vakavien työtapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden selvittämisessä.

Kun työtapaturma sattuu

Tapaturma-ajan palkka ja sen saamisen edellytykset

Työnantaja maksaa työkyvyttömyysajalta aina ensin tapaturma-ajan palkkaa. Palkkaa maksetaan työntekijän työsuhteen pituudesta riippuen 28-56 kalenteripäivän ajanjaksoon sisältyviltä työpäiviltä, tarkista palkanmaksun ajan pituus ja määrä omasta työehtosopimuksestasi.

Työnantajan on toimitettava ilmoitus vakuutusyhtiöön kymmenen päivän kuluessa. Voit valtuuttaa luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun olemaan mukana ilmoitusta täyttämässä.

Ilmoituksen täyttäminen oikein ja tarpeeksi kattavasti on erittäin tärkeä asia. Vain oikein täytettynä ilmoitus takaa mahdolliset korvaukset.

Vakuutusyhtiö maksaa työntekijälle päivärahaa työnantajan palkanmaksuvelvoitteen päätyttyä.

Päivärahaa maksetaan korkeintaan vuosi tapaturman tai ammattitaudin ilmenemispäivästä alkaen. Vuoden päästä korvausmuoto vaihtuu tapaturmaeläkkeeksi.

Jos tapaturmayhtiö evää päivärahan, hae sitä heti Kelalta.

Tutkimukset ja toimenpiteet sekä niiden korvaaminen

Muita korvauksia tapaturman sattuessa tai ammattitaudin ilmetessä ovat sairaanhoito-, kuntoutus- ja tutkimuskulujen korvaukset, haittaraha, haittalisä, hautausavustus sekä perhe-eläke. Tutkimus- ja hoitokustannukset korvataan pääsääntöisesti terveyskeskuksissa sekä keskussairaaloissa suoritetuista tutkimuksista.

Mikäli sairaus vaatii kallista tutkimusta (esim. magneettikuvaus) tai tutkimista esim. Työterveyslaitoksella, on vakuutusyhtiöltä pyydettävä maksusitoumus etukäteen. Tämä siksi, koska tutkimuskustannukset saattavat jäädä itse maksettaviksi muutoin. Tärkeintä on reagoida nopeasti ja saada oikea diagnoosi vammasta/ sairaudesta.

Jos tarvitset lääkkeitä, pyydä vakuutusyhtiöltä maksusitoumus. Vakuutuksesta voit hakea vuoden sisällä korvauksia itsemaksmistasi lääkkeistä ja matkoista.

Pysyvä haitta ja sen korvaaminen

Tapaturman tai ammattitaudin aiheuttamasta yleisestä pysyvästä haitasta maksetaan haittarahaa, joka määräytyy iän, taudin ilmenemisvuoden sekä lääkärin toteaman pysyvän haitan mukaan. Haittaraha maksetaan haittaluokissa 1-10 kertakorvauksena ja haittaluokissa 11-20 joko kertakorvauksena tai jatkuvana haittarahana. Haitta-aste voidaan määritellä aikaisintaan vuoden kuluttua tapaturmasta tai ammattitaudin ilmenemisestä. Ammattitauodeista esim. asbestin aiheuttamat sairaudet ilmenevät vasta kymmenien vuosien päästä altistumisen alkamisesta.

Tämän vuoksi korvausasiat saattavat tulla ajankohtaiseksi vasta eläkkeellä ollessa. Vaikka työnantaja on vuosien varrella ehtinyt tehdä konkurssin tai muuten lopettaa toimintansa, työn tekemisen hetkellä voimassa ollut tapaturmavakuutus oikeuttaa korvauksiin myös vuosien päästä. Mikäli korvaava vakuutusyhtiö ei ole tiedossa, voi vakuutusasian laittaa vireille toimittamalla lääkärinlausunnon mihin tahansa vakuutusyhtiöön.

Jäsenen valitusoikeus

Jos vakuutusyhtiö antaa kieltävän päätöksen, voit valittaa siitä. Huomioi, että valitus täytyy tehdä 30+7 päivän sisällä päätöksen postituspäivästä. Valitus osoitetaan tapaturma-asoiden muutoksenhakulautakunnalle, mutta toimitetaan (postitetaan, lähetetään sähköposti tai viedään) aina ensin päätöksen tehneelle vakuutusyhtiölle.

Valitus täytyy tehdä kirjallisesti ja sen liitteeksi laitetaan lääkärin todistukset ja valituksenalainen päätös. Muista, että jäsenenä sinulla on oikeus ilmaiseen oikeusapuun myös näissä asioissa.

Kuoleman sattuessa tukea omaisille

Surun hetkellä menehtyneen työntekijän omaisille ei välttämättä muistu mieleen työntekijäin ryhmähenkivakuutus. Rakennusliitto auttaa jäseniään myös ryhmähenkivakuutuksiin liittyvissä kysymyksissä. Työntekijäin ryhmähenkivakuutus turvaa perheen välitöntä toimeentuloa, kun puoliso tai lasten huoltaja kuolee, mutta **korvausta tulee erikseen hakea**.

Lisätietoa Tapaturmavakuutuskeskuksen sivuilla: www.tvk.fi/trhv

Työsuojelun puutteet ja läheltä piti -tilanteet pelon ilmapiirissä

Rakennusliiton toimitsijat saavat säännöllisesti yhteydenottoja rakentamisen eri toimialojen työpaikoilta. Soittajat ovat jäseniämme tai luottamushenkilöitä, jotka ovat huolissaan työpaikkansa tai työmaansa työturvallisuudesta. Yhteydenotoissa pyydetään apua työturvallisuustilanteen pikaiseen parantamiseen. Ilmoittaja ei halua kuitenkaan nimellään esille, kun Rakennusliiton toimitsija tai työsuojeluviranomaista pyydetään työmaakäynnille työturvallisuuden takia.

Mistä kertoo ilmoittajan nimettömänä pysyminen? Työmaalla tai työpaikalla ei pystytty avoimesti keskustelemaan havaituista työturvallisuuspuutteista tai ei uskota, että puutteet saadaan kuntoon työpaikalla? Vai onko niin, että työturvallisuuteen suhtaudutaan vähätellen? Pelkäävätkö työntekijät leimautua hankalaksi ihmisiksi pienellä paikkakunnalla tai että työnteko loppuu siihen paikkaan?

Pelon ilmapiirissä terveydestään huolta pitävä rakentaja joutuu ikävä kyllä toimimaan näin, jotta oma ja työtoverin työpaikka ja samalla terveys turvattaisiin. Tällaisilla työmailla ja työpaikoilla sekä fyysisen että henkisen vammautumisen riski on moninkertainen ja on surullista, että tällaisista menoa esiintyy vielä 2020-luvulla.

Pelon ilmapiirissä kaikkien ikävintä on se, että ilmoitus työsuojelupuutteista, läheltä piti -tapahtumista ja työtatapaturmista jätetään kokonaan tekemättä työsuojeluviranomaiselle ja Rakennusliiton toimitsijalle.

Huomio nostotyön turvallisuuteen

Alle 25 tonnimetriä nostavien ns. pilkkitorinosturien kuljettamiseen vaaditaan työnantajan kirjallinen lupa. Ennen kirjallisen luvan antamista työnantajan tulee varmistaa, että työntekijällä on riittävä kyky ja taito nosturin kuljettamiseen saamansa koulutuksen perusteella. Alle 25 tonnimetrinen torninosturin laaja käyttöönotto vähentää rakentajien käsin tehtäviä nostoja ja parantaa rakentajien työssäjaksamista.

Myös asennuskäytössä olevaan nosturin taakkaa kiinnittävä alamies tarvitsee työnantajan kirjallisen luvan. Tarkoituksena on parantaa nostotyön turvallisuutta edellyttämällä, että alamiehenä voisi työskennellä vain työntekijä, jonka osalta työnantaja on varmistanut, että työntekijällä on saamansa koulutuksen, tai aikaisemman työkokemuksensa perusteella, riittävä kyky ja taito taakan kiinnittämiseen.

Muistathan, että Rakennusliitto on tukenasi myös työsuojeluasioissa. Älä epäröi ottaa yhteyttä, jos jokin asia huolestuttaa.

JAKSAMISEN TUEKSI

Rakentajan rukkanen -mielenterveystyökalu hyvinvoinnin ylläpitoon ja mielenterveyden tukemiseen

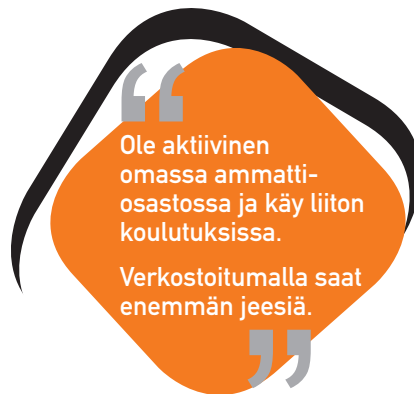
Rakentajan rukkanen on mielenterveysteemoihin pureutuva työkalu, joka tarjoaa rakennuslalla työskenteleville ajantasaista tietoa hyvinvoinnin ylläpitoon sekä mielenterveyden tukemiseen.

Rakentajan työ on tunnetusti raskasta sekä fyysisesti että henkisesti. Ruumiillinen työ yhdistettynä jatkuvaan kiireeseen ja tiukoihin aikatauluihin on omiaan kuormittamaan kehon lisäksi myös mieltä. Luottamusmiehenä tai työsuojeluvaltuutettuna sinulla on erityinen rooli työyhteisössäsi. Olet usein koko työporukan tuntema heppu ja ehkä keskivertoa laajemmin tekemisissä koko henkilöstön kanssa. Tärkein tehtäväsi on kuunnella, joten pyri juttelemaan mahdollisimman laajasti koko työyhteisösi hen-

kilöille. Joskus jo pelkkä mieltä painavien asioiden kertominen voi tuoda helpotusta arkeen.

Työkalussa avataan mielenterveyttä käsitteenä, sekä pureudutaan Mielenterveyden käden avulla erilaisiin elämän osa-alueisiin, joita tarkastellaan arjen valintojen kautta ja pohditaan niiden vaikutusta oman mielenterveyden tasapainoon. Voit pohtia samalla, miten arkesi sujuu hyvinvoinnin osalta ja huomata, mitkä ovat vahvuuksiasi tai mihin elämän osa-alueeseen pitäisi vielä panostaa. Saat myös ohjeita erilaisten mielenterveyden haasteiden työstöön sekä tukea avunhankintaan.

Työkalu on tehty yhteistyössä MIELI Suomen Mielenterveys ry:n kanssa ja sitä pääsee hyödyntämään Rakennusliiton kotisivujen kautta.

KUNTOUTUSTA JA HYVINVOINTIJAKSOJA

Kun työntekijän työkyky on heikentynyt ja muut toimet työntekijän työssä selviytymisen tueksi eivät riitä, työterveyshuolto ohjaa työntekijän kuntoutukseen. Kuntoutuksen tavoitteena on työkyvyn palauttaminen. Kuntoutuksen tarkoituksena on työkyvyn ylläpitäminen ja palauttaminen. KIILA-kuntoutus on Kelan järjestämää ja rahoittamaa toimintaa. KIILA-kuntoutukset löydät Kelan kuntoutuskurssihausta.

Ammatillinen kuntoutus on työeläkelaitosten järjestämää. Siitä löydät lisätietoa Työeläke.fi-sivustolta.

Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry järjestää tuettuja, työkykyä ja terveyttä edistäviä 1. askel-hyvinvointijaksoja työikäisille aikuisille ja heidän perheilleen. Jaksoille haetaan sähköisessä hakujärjestelmässä osoitteessa pht.fi. Jaksoista maksetaan vain omavastuuosuus.

JÄSENMAKSUT JA NIIDEN PERINTÄ

Jäsenmaksut vuonna 2020 – 2021

Maksuluokka	liitto	työttömyyskassa	osasto	yhteensä
A	0,85	0,52	0,12	1,49
L	0,85	-	0,12	0,97
O	-	-	-	-
LO	0,85	-	0,12	0,97

- A = työssäkäyvä jäsen
L = pysyvällä eläkkeellä oleva (käyttänyt 4 vuoden määräaikaisen vapautuksen jäsenmaksuista)
O = ammattiin opiskeleva opiskelijajäsen
(Huom! oppisopimustyö tai työssäkäyvä opiskelija -> A-jäsen)
LO = liiton ja osaston jäsen. LO-jäsenellä ei ole oikeutta Rakennusalan työttömyyskassan maksamiin etuuksiin

Yrittäjien, eläkeläisten ja vapaajäsenten maksuluokista saat lisätietoa liiton kotisivuilta tai soittamalla jäsenyysasioiden palvelunumeroon 020 690 231.

Jäsenmaksun perintäsopimus ja sen täyttäminen

Jäsenmaksun perintäsopimus ja/tai uuden jäsenen jäsenhake-
mus löytyy Rakennusliiton verkkosivuilta. Paperisia perintäsopi-
muksia voi pyytää liiton palvelupisteistä.

- jäsenmaksun perintäsopimus täytetään heti työsuhteen alkaessa, mielellään jo työsopimusta tehtäessä.
- työntekijä täyttää omat henkilö- ja osoitetietonsa.
- sopimus annetaan työnantajalle tai tämän edustajalle, joka täyttää siihen yrityksen tiedot
- molemmat allekirjoittavat sopimuksen.
- sopimuksen päällimmäinen kappale toimitetaan Rakennusliittoon, toinen työnantajalle, joka toimittaa sen palkanlaskentaan ja kolmas työntekijälle.

- uusi jäsenyys ei voi alkaa takautuvasti.
- lomakkeessa "Rakennusliiton asiamiehen allekirjoitus" kohta tarkoittaa luottamusmiestä, yhteysmiestä, osaston toimihenkilöä tai aluetoimiston henkilökuntaa. Asiamies allekirjoittaa ja toimittaa lomakkeen mahdollisimman pian aluetoimistoon tai sähköpostitse osoitteeseen asiakirjat@rakennusliitto.fi
- jäsenmaksut voi hoitaa myös maksamalla ne itse. Jäsenelle lähetetään ohjeet jäsenmaksun maksamises-
ta postitse tai sähköpostin kautta. Jäsen voi laskea ja maksaa jäsenmaksut myös eAsioinnissa (kirjautuminen liiton sivujen kautta).

Muista ammattiliitoista ja niiden työttömyyskassoista siirtyvät jäsenet

- muiden liittojen jäsenet voivat siirtää jäsenyytensä Raken-
nusliittoon ja saada hyödykseen aikaisemman jäsenyytensä
tuottamia etuja. Jäsenmaksut suoritetaan edelliseen liittoon
aina siirtymiseen asti.
- perintäsopimukseen merkitään edellisen liiton nimi. Raken-
nusliiton jäsenrekisteri pyytää aikaisemmalta ammattiliitol-
ta todistuksen jäsenyydestä ja irtisanoo samalla edellisen
liiton jäsenyyden. Tässä yhteydessä myös työttömyyskassan
jäsenyys siirtyy Rakennusalan työttömyyskassaan.

Yleisen työttömyyskassan jäsenestä Rakennusliiton etujen piiriin

- yleisen työttömyyskassan jäsen voi liittyä Rakennusliiton
ja Rakennusalan työttömyyskassan jäseneksi. Tällöin hänen
työttömyyskassan jäsenyytensä voi siirtyä Rakennuskassalle.
- perintäsopimukseen merkitään rasti kohtaan siirtyvä jäsen
ja merkitään edellisen liiton kohdalle YTK-kassa. Rakennus-
liiton jäsenrekisteri pyytää siirtoa varten todistuksen jäse-
nyydestä sekä irtisanoo samalla YTK:n jäsenyyden.

VINKKEJÄ JÄSENHANKINTAAN

1. Rakennusliitto on osa ammatillaisuutta
– Rakentajat ovat liitossa vahvempia.
 2. Työmailla tapahtuva edunvalvonta on tärkeä osa Rakennusliiton toimintaa. Rakennusliitto on sopinut työnantajaliittojen kanssa työehtosopimuksilla minimiehdoista, joilla rakennusaloilla tehdään työtä. Työehtosopimusten yleissitovuudella tarkoitetaan sitä, että myös työnantajaliittoon kuulumattomat yritykset ovat velvollisia noudattamaan alan minimityöehtoja.
 3. Rakennusliitto on jäsenen tukena koko työuran ajan, opinnoista eläköitymiseen.
- Vain jäsenet pääsevät selaamaan Rakennusliiton työnvälityksen avoimia työpaikkoja, tekemään itselleen työnhakuprosessin ja hakemaan helposti töitä liiton työnvälityksen kautta.
 - Liiton jäsenet saavat rahanarvoisia etuja (mm. loma-, vakuutus-, polttoaine- ja laivamatkaedut).
 - Rakennusliitto kehittää jatkuvasti keinoja harmaan talouden kitkemiseksi. Liitto tekee kaikkensa myös jäsentensä työllisyyden parantamiseksi.
 - Rakennusliitto on sopinut työnantajaliittojen kanssa työehtosopimuksilla minimiehdoista, joilla rakennusaloilla tehdään työtä. Mitä useampi rakentaja kuuluu Rakennusliittoon, sitä varmemmin työehtosopimusten yleissitovuus säilyy. Kuulomalla liittoon ja osoittamalla joukkovoimaa, pidämme rakentajien oikeuksista parhaiten kiinni.
 - Jäsen voi vaikuttaa kaikkiin rakentajia koskeviin asioihin ja osallistua esimerkiksi ammattiosasto- ja nuorisotoimintaan.
 - Rakennusliitto järjestää edunvalvontaa ja järjestötoimintaa vahvistavaa koulutusta valtakunnallisesti ja alueellisesti.
 - Osaavat ja aktiiviset luottamushenkilöt ajavat työpaikoilla jäsenten etua.
 - Rakennusliiton jäsenet saavat postitse täysin uudistuneen Rakentaja-lehden (8 numeroa/vuosi).
 - Jäsenet saavat myös vuosittain taskukalenterin (sisältäen työaikakirjanpitosarakkeet sekä tietoliitteen).
 - Jäsen kuuluu nykyaikaiseen ja tehokkaaseen työttömyyskassaan, jossa tunnetaan rakennusalan erityispiirteet.
 - Jäseneksi liittymisen jälkeen on mahdollista liittyä myös Rakennusliiton Vakuutuslaskon jäseneksi. Vakuutuslaskon on liiton uusi terveyttä edistävä jäsenpalvelu. Vakuutuslaskon jäsenyys on vapaaehtoinen ja maksaa 150 euroa vuodessa.
- Palvelut ja jäsenedut on esitelty yksityiskohtaisemmin osoitteessa rakennusliitto.fi

Kerro ainakin nämä Rakennusliiton jäsenyyden hyödyt

- Rakennusliitolla on voimaa ja asiantuntemusta palkka- ja työsuhteasioissa sekä työsuojelu- ja sosiaaliasioissa. Liitolla on lähes 100 vuoden kokemus hoitaa rakentajien edunvalvontaa.
- Liiton jäsenet saavat nopeasti apua ja neuvoja työehtoasioissa sekä pulma- ja riitatilanteissa.
- Joskus riitatapaus kärjistyy ja menee jopa oikeuskäsittelyyn asti. Kuusi kuukautta liiton jäsenenä ollut ja jäsenmaksunsa maksanut jäsen voi edellytysten täytyessä saada liitolta maksutonta oikeusapua.
- Rakennusliitossa työskentelee työoikeuteen ja työlainsäädäntöön perehtyneet lakimiehet.
- Rakennusliitto panostaa osaavaan luottamushenkilöverkostoon. Sen ansiosta jäsenet saavat apua myös työpaikkatasolla.
- Liitolla on palvelupisteitä ympäri Suomen. Myös sähköiset palvelut ovat jäsenen ulottuvilla.

VOIMAANNU JA VERKOSTOIDU LIITON KURSSEILLA

Rakennusliiton tavoitteena on mahdollisimman vahva luottamus-henkilöverkosto. Liiton voimaa mitataan sillä, kuinka kattavasti sillä on työmailla, yrityksissä ja tehtaissa luottamushenkilöitä. Ensiarvoisen tärkeää siis on, että sinä luottamushenkilönä olet aktiivinen ja osaava tehtävässäsi.

Rakennusliitto haluaa kouluttaa kaikki luottamushenkilönsä. Järjestämme koulutusta niin luottamusmiehille, työsuojeluvaltuutetuille kuin myös yhteysmiehillekin. Opetuksessa pyrimme siihen, että kursseilla on reilusti tilaa luottamushenkilöiden kokemuksien jakamiselle ja verkostoitumiselle.

Kurssilaiset, te luottamushenkilöt, olette koulutuksen keskiössä, ja vanha luenointi sivuroolissa. Olemme yhdistäneet luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen koulutusta niiltä osin missä yhteistyötä tehdään luontevasti jo työpaikkatasolla. Tästä on tullut hyvää palautetta luottamushenkilöiltä. Kursseille osallistuneet luottamushenkilöt ovat kokeneet koulutuksen heille tärkeäksi välineeksi kehittyessään luottamushenkilöinä.

Kuka maksaa koulutukseen liittyvät kulut?

Osallistuessasi koulutukseen luottamushenkilönä työnantaja maksaa palkkasi ja ateriakorvauksen koulutuksen järjestäjälle. Rakennusliitto maksaa matkakulusi, ruokailut ja mahdollisen majoituksesi.

Mikä kurssi sopisi minulle ja miten ilmoittaudun?

Haluamme nähdä sinut koulutuksissamme, joten ole tarvittaessa yhteydessä ja kysy lisää kursseistamme: koulutus@rakennusliitto.fi tai puh. 020 774 3076. Koulutustarjontaamme voit tutustua tapahtumakalenterimme kautta: rakennusliitto.fi/tapahtumat.

Verkkokoulutus

Tiesitkö, että aina ei tarvitse matkustaa paikan päälle käydäkseen Rakennusliiton koulutuksissa? Tarjoamme nimittäin jäsenillemme verkossa monen tasoisia koulutuksia erilaisista aiheista. Kurssejamme voit suorittaa ajasta ja paikasta riippumatta verkon kautta niin tietokoneella kuin mobiililaitteillakin. Koulutuksia eri teemoista kehitetään koko ajan lisää jäsenemme tarpeet huomioiden. Luottamushenkilönä sinulle voisi sopia vaikkapa Täydentävä taloustietokoulutus tai Työsuojeluun ja -oikeuteen pureutuvat kokonaisuudet.

Muun muassa näitä koulutuksia tarjotaan verkkokoulutuksena:

- Yhteysmiesten peruskurssi
- Osaston puheenjohtajan kurssi
- Osaston sihteerin kurssi
- Taloustietoa kaikille
- Tervetuloa Rakennusliittoon
- Työsuojelua eri ammattialoilta
- Työoikeutta ja työehtokoulutusta

Verkkokoulutuksiin ilmoittaudut kätevästi liiton tapahtumakalenterin kautta: rakennusliitto.fi/tapahtumat

Ammatillinen koulutus

Rakennusliitto on mukana kehittämässä ammatillista tutkintojärjestelmää. Tavoitteena on, että kaikilla jäsenillä on mahdollisuus suorittaa oman alansa ammatillisia tutkintoja. Se on keino todentaa osaamista.

Alalla pitää myös olla mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan, jonka kautta työ tulee mielenkiintoisemmaksi, työllisyystilanne paranee ja palkka kehittyy.

Liitto haluaa lisätä laadukasta nuorten työssäoppimista, jossa motivoituneilla työpaikkaohjaajilla on keskeinen rooli. Kokeneet ammattityöntekijät ovat hyviä työpaikkaohjaajia.

ERITYISEDUT LUOTTAMUSHENKILÖILLE

Luottamushenkilö saa jäsenetulomiin lisävuorokausia

Tuemme jäsenperheidemme vapaa-ajanviettoa ja lomailua useiden lomapalvelukohteiden kanssa. Rakennusliiton lomaedut on tarkoitettu työelämän käytettävissä oleville (työssä oleville/työttömille) jäsenille.

Jäsenkohtaisen tuen (jäsen + perheenjäsenet yhteenlaskettuna) enimmäismäärä on 8 vuorokautta kalenterivuodessa. Luottamustehtäviä työyhteisöissä ja/tai liiton järjestöorganisaatiossa hoitavilla jäsenillä on käytössään neljä lisävuorokautta, joten heillä tuen enimmäismäärä on 12 vuorokautta kalenterivuodessa. Kohteet ja varausohjeet löydät osoitteesta rakennusliitto.fi

Vapaa-ajan tapaturmavakuutuksessa suurempi korvaussumma

Rakennusliitto on hankkinut jäsenilleen vakuutusyhtiö Turvasta vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen. Vakuutettuina ovat Rakennusliiton työelämän käytettävissä olevat jäsenet. Vakuutus on voimassa vapaa-aikana Suomessa.

Tapaturman hoitokuluja korvataan enintään 10 000 euroa tapaturmaa kohden. Sinulle, joka toimit aktiivina luottamushenkilön

tehtävissä, on tapaturman hoitokulujen korvausmäärä suurempi, kuitenkin enintään 12 000 euroa. Aktiiveja ovat ammattiosastojen puheenjohtajat, varapuheenjohtajat, taloudenhoitajat, sihteerit ja tiedottajat, liiton luottamushenkilöt, yhteysmiehet ja liittoon kuuluvat työsuojeluvaltuutetut sekä edellä mainittujen varahenkilöt.

Vakuutukseen sisältyy myös tapaturmasta aiheutuvan pysyvän haitan korvaus sekä tapaturmaisen kuolemantapauksen korvaus.

Kattava järjestövakuutus liiton tilaisuuksissa

Järjestötehtävissä ja -tilaisuuksissa liiton jäsenet on vakuutettu Järjestövakuutuksella. Järjestötehtäviä ovat esimerkiksi Rakennusliiton järjestämät kokoukset, seminaarit sekä opinto- ja koulutuspäivät. Järjestövakuutus sisältää matkustajavakuutuksen, matkatavaravakuutuksen, matkavastuuvakuutuksen ja matkakoikeusturvavakuutuksen. Järjestötehtäviksi katsotaan myös liiton edustajana toimiminen kokouksissa sekä edunvalvonta- ja järjestötehtävissä.

Lisätietoja jäsenvakuutuksista sekä Rakennusliiton jäsenille tarjottavista eduista saat palvelusivuilta turva.fi/rakennusliitto sekä Turvan asiakaspalvelusta puh. 010 19 5110 (ark. klo 8–18.)

YHTEYSTIETOJA

Osoitteesta rakennusliitto.fi/yhteystiedot löydät liiton asiantuntijat mm. seuraaviin asioihin

- työehtoasiat
- oikeudelliset asiat
- työsuojelu- ja sosiaaliasiat
- järjestöasiat
- kansainväliset asiat
- koulutus- ja urapalveluasiat

Voit hakea henkilöä myös nimellä tai palvelualueen mukaan.

Postia liitolle

JÄSENREKISTERIASIAKIRJAT

Jäsenrekisteriasiakirjojen (perintäsopimukset, jäsenhakemukset, vapaamerkintätodistukset, eläkepäätökset ja hautausavustushakemukset) postiosoite:

Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 KUOPIO
tai sähköisesti asiakirjat@rakennusliitto.fi

TYÖNTEKIJÖIDEN EDUSTAJAVALINTALOMAKKEET

Edustajavalintalomakkeen voi toimittaa lähimpään Rakennusliiton palvelupisteeseen tai sähköpostitse asiakirjat@rakennusliitto.fi

ANSIOPÄIVÄRAHAHAKEMUKSET

Suosittelemme toimittamaan ansiopäiväraha hakemukset liitteineen ensisijaisesti liiton kotisivujen eAsiain kautta.
Postitse hakemukset lähetetään osoitteeseen:

Rakennusalan työttömyyskassa, PL 135, 70101 KUOPIO
Päivärahaa on haettava viimeistään 3 kuukauden kuluessa työttömyyden alkamisesta.

LUOTTAMUSHENKILÖN TUKIVERKOSTO JA YHTEYSTIEDOT

- työntekijät ovat luottamusmiehen perustuki työpaikalla, edustat heitä
 - aluetoimisto ja -toimitsija on yhtä lähellä kuin puhelimesi, heiltä saat tietoa ja neuvoja
 - saat neuvoja keskustoimiston asiantuntijoilta; eri alojen työehtotoimitsijat, sosiaalis sihteeri, työsuojelusihteeri, työ-lainsäädäntöön erikoistuneet lakimiehet, järjestöpäällikkö ja koulutuspäällikkö
 - liiton toimihenkilöt neuvovat sinua jäsenyyteen ja eri hake-muksiin liittyvissä asioissa
- Rakennusliitto järjestää tehtäviesi hoitamiseen tarvittavaa koulutusta
 - sinulla on oikeus osallistua koulutukseen koulutussopimuk-sen mukaisesti täydellä palkalla
 - osallistumalla toimintaan tapaat vastaavissa tehtävissä olevia ja voit vaihtaa kokemuksia sekä saat vertaistukea
 - Rakennusalan työttömyyskassalta saat tietoa ja ohjeita ansi-osidonnaiseen työttömyysturvaan liittyen.

LUOTTAMUSHENKILÖT TUKENA JA TURVANA

Työntekijöillä on Rakennusliiton solmimien työehtosopimusten perusteella oikeus valita edustajakseen luottamushenkilöt. Va-lintamenettelyt, luottamushenkilöiden oikeudet, velvollisuudet ja etuudet poikkeavat sopimusaloittain (9 työehtosopimusta) jonkin verran.

Luottamushenkilöjärjestelmän olemassaolo on tärkeä osa työehtosopimuksen mukaista neuvottelujärjestystä. Luottamus-henkilöiden rooli on oleellinen yhteistoiminnan toteuttamisessa henkilöstön ja työnantajan välillä.

Luottamusmiesten, työsuojeluvaltuutettujen/yhteysmiesten teh-tävänä on työlainsäädännön ja työehtosopimusten kautta tulevien

vähimmäistyehtojen toteutumisen, ammatillisen järjestäytymi-sen ja työturvallisuuden valvonta.

Luottamushenkilöiden valinnasta on ilmoitusvastuu työntekijöillä

Työntekijöiden on tehtävä ilmoitukset luottamushenkilöiden valinnoista. Valinnat ilmoitetaan työnantajalle ja sen jälkeen Rakennusliiton palvelupisteeseen. Rakennusliitto perehdyttää valitut luottamushenkilöt tehtäviinsä.

Varmistakaa luottamushenkilöiden valinnat ja ilmoittakaa valin-noista!

PALVELEMME SINUA PUHELIMITSE

Jäsenyysasiat	020 690 231
Työehtoasiat	020 690 232
Työttömyyskassa	020 690 230
Takaisinperintä	020 690 250

RAKENNUSLIITTO RY

Siltasaarenkatu 4, Helsinki
Postiosoite: PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostin muoto: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
Y-tunnus 0213629-4
www.rakennusliitto.fi
Vaihe 020 774 003

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA

Käyntiosoite: Siltasaarenkatu 4, Helsinki

Postiosoite: PL 135, 70101 KUOPIO
Y-tunnus 0572140-5
www.rakennuskassa.fi

TYÖNTEKIJÄEDUSTAJAT TALOTEKNIikka-ALALLA

Pääluottamusmies (oikeus valita aina):

- yrityksen tai jos kyseessä on useammalla paikkakunnalla toimiva yritys, yrityksen toimipaikan pääluottamusmies

Pääluottamusmiesten yhteismies (valinta edellyttää erillistä sopimista):

- useammalla paikkakunnalla toimivan yrityksen toimipaikkakohtaisten pääluottamusmiesten yhteyshenkilö

Yksikön luottamusmies (valinta edellyttää erillistä sopimista):

- yrityksen tai yrityksen toimipaikan johonkin yksikköön valittava luottamusmies, esimerkiksi ilmastointiasennusyksikkö

Työsuojeluvaltuutettu (oikeus valita aina):

- yrityksen tai jos kyseessä on useammalla paikkakunnalla toimiva yritys, yrityksen toimipaikan työsuojeluvaltuutettu.

KELPOISUUSVAATIMUKSET

Pääluottamusmies

- asianomaisen toimipaikan työntekijä
- perehtynyt toimipaikan olosuhteisiin sen työntekijänä
- Rakennusliiton jäsen.

Yksikön luottamusmies

- toimipaikan yksikössä työssä oleva Rakennusliiton jäsen
- perehtynyt toimipaikan yksikön olosuhteisiin sen työntekijänä.

Pääluottamusmiesten yhteismies

- pääluottamusmies tai joku yrityksen tai konsernin työntekijä, joka on Rakennusliiton jäsen.

Yrityksen työsuojeluvaltuutettu

- yrityksen toimipaikassa työssä oleva henkilö.

TOIMIKAUDEN PITUUS JA TOIMIALUE

- yrityksen toimipaikan työsuojeluvaltuutetun toimikausi on 2 vuotta ja toimialueena toimipaikan alue
- pääluottamusmiehen toimikausi on 2 vuotta ja toimialueena toimipaikan alue
- yksikön luottamusmiehen toimialueena on kyseinen toimipaikan yksikkö ja toimikausi suositellaan määriteltäväksi samanpituisiksi kuin pääluottamusmiehellä.

VARAMIES

- valitaan varsinaisille edustajille
- hoitaa tehtävää jäljellä olevan kauden, mikäli tehtävään valitun työsuhde päättyy tai hän luopuu tehtävästään kesken kauden
- muissa tapauksissa hoitaa varsinaisen edustajan tehtäviä vain esteen ajan

- työnantajalle on tehtävä ilmoitus siitä, että varamies ryhtyy hoitamaan varsinaisen edustajan tehtäviä
- työsuojeluvaltuutetulle valitaan kaksi varamiestä.

Edustajien valinta

- työnantajalta luettelo yrityksessä tai pysyväisluonteisessa toimipaikassa työskentelevistä työntekijöistä
- vaalin toimittamista varten työnantajalta tila käyttöön
- vaali toteutetaan siten, että työntekijöillä on mahdollisuus osallistua
- ehdokasasettelu, vaalin aika ja paikka, sovitaan työnantajan kanssa sekä ilmoitetaan kaikille työntekijöille vähintään 7 päivää ennen ehdokasasettelun alkamista
- kaikki yrityksen tai pysyväisluonteisen toimipaikan työntekijät ovat oikeutettuja asettamaan ehdokkaita
- ehdokasasettelulle on varattava aikaa 7 päivää ja ehdokasasettelun päättymisen ja vaalitoimituksen välille tulee jäädä vähintään 7 päivää
- valittaessa työsuojeluvaltuutettua on tärkeää huomioida, että hän on Rakennusliiton jäsen, jolloin hän on oikeutettu saamaan tehtävänsä mukaista erilliskorvausta.

VALINNASTA ILMOITTAMINEN

- vaalin tuloksesta ilmoitetaan kirjallisesti työnantajalle, päätoimeksiantajalle ja Rakennusliiton aluetoimistolle sekä työpaikan ilmoitustaululla.
- lomakkeen voi täyttää netissä www.rakennusliitto.fi. Se on tulostettava kolmena kappaleena ja allekirjoitettava jokaisen erikseen.
- työnantaja ilmoittaa työsuojeluvaltuutetun valinnasta Työturvallisuuskeskukselle.

HUOM!

Täytetystä ja allekirjoitetusta ilmoituskaavakkeesta yksi osa lähetetään HETI valinnan jälkeen Rakennusliiton aluetoimistoon, jotta tuki ja perehdytys tehtävään voidaan aloittaa!

RAKENNUSLIITON PALVELUPISTEET

Tarkistathan palvelupisteidemme aukioloajat osoitteesta rakennusliitto.fi/yhteystiedot

ETELÄINEN PALVELUALUE

Helsingin palvelupiste
Siltasaarenkatu 4 (PL 12), 00531 Helsinki

Lahden palvelupiste
Hämeenkatu 32, 15140 Lahti

Kouvolan palvelupiste
Kouvolankatu 18, 45100 Kouvola

LÄNTINEN PALVELUALUE

Tampereen palvelupiste
Kihlmaninraitti 1 D
33100 Tampere

Jyväskylän palvelupiste
Yrjönkatu 30, 40100 Jyväskylä

Vaasan palvelupiste
Pitkäkatu 43, 65100 Vaasa

Porin palvelupiste
Liisankatu 18, 28100 Pori

Turun palvelupiste
Uudenmaankatu 6 a, 20500 Turku

POHJOINEN PALVELUALUE

Kuopion palvelupiste
Kirkkokatu 1, 70100 Kuopio

Joensuun palvelupiste
Torikatu 30, 80100 Joensuu

Oulun palvelupiste
Rautatienkatu 40, 90120 OULU

Rovaniemen palvelupiste
Maakuntakatu 15, 96100 Rovaniemi

MUISTIINPANOJA

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

PALVELUNUMEROT

Jäsenyysasiat 020 690 231

Työehtoasiat 020 690 232

Työttömyyskassa 020 690 230

www.rakennusliitto.fi

